

DÉLVIDÉK

Verseezi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-uteza 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-uteza sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt-térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

I. évfolyam.

Vasárnap 1892. évi szeptember 25-én.

19. szám.

Versecz, 1892. szeptember 25-én.

Nem épen mai keletű panasz, de a mely még mindig fennáll, hogy a mi magyar társadalmunknak sem elég magyaros a szelleme. A figyelmes vizsgálódó mindig talál valamit, a mi e tekintetben ha csak úgy futólag is kellemetlenül érinti. Ott van például az a komoly emberek előtt nevetéses czimkórság, mely egyáltalában nem vall magyar szellemre, Hejh, kevés afféle ember van ma már széles Magyarországon, mint a Jókai „Uj földesur“ a regényének Garamvölgyije, ki, midőn a parvenu a „tekinzetes“ czímet arrogálja magának, mély értelmű humorral vágja a szemébe: „Dej-szen amice, tekinzetes úr én vagyok!“ — Hogy a nőknek a czimkórságban mennyi részük van, arról most ne beszéljünk, bár nagyon megérdemelné a tárgy. Bizony afféle fenn az ernyő, ninesen kas-féle állapot ez, a mi pedig nem fér össze a józan szellemmel.

Az a jelenség sem utolsó, hogy emberek, kik magyaroknak vallják magukat, lépten nyomon idegen nyelven társalognak nem csak maguk közt, hanem nyilvános helyen is. Ha valaki nem tud magyarul, hát hiszen ne beszéljen magyarul; de a ki tud, abban legyen annyi magyaros szellem, hogy szükség nélkül nem használ idegen nyelvet. A hol a hazafias szellem teljes

öntudatossággal él, ott nem használnak idegen nyelvet még kedélyeskedésből sem; mert akkor már e kedélyeskedésen is idegen iz érzik.

A nyelvhasználat körében erősen feltűnik a figyelmes vizsgáló előtt az is, hogy az ifju, felnőtt nemzedéknek egy nem megvetendő része keresvekeresi az alkalmat az idegen nyelvű beszédre. Ha az öregek nyelve néha-néha idegen szóra csuszamlik, bár nem szeretjük, hanem jóindulattal elnézzük, de mikor az új nemzedéknél tapasztaljuk e viszásságot, azt már megrovás nélkül nem hagyhatjuk.

Általában az idegen nyelvek tanulása a mi magyar társadalmunkban a legtöbb esetben minden józan elv szemeltartása nélkül történik. Ezer meg ezer gyermeket állíthatnánk itt elő állításunk bebizonyítására. A szerencsétlen gyermek még a saját hazája nyelvét se tudja, mikor már a különböző játszótársaktól idegen nyelvet kell tanulnia azon elv alapján, hogy a kis gyermek leghamarább megtanulja az idegen nyelvet. Az idegen szellemnek eme kóros állapotra valló tünetei mind egy alapokra vezethetők vissza. Nem ismerjük saját nemzetünk szellem fejlődésének történetét, nem ismerjük a teremtő magyar szellemnek azon terményeit eléggé, melyet egy szóval ma-

gyar irodalomnak nevezünk. A mely társadalom, a mely nemzet nem emelkedik föl, ama magaslatra, melyen életszükséggé válik saját nemzete szellemfejlődésének történetét, tehát saját nemzete irodalomtörténetét megtanulnia s annak nyomán az irodalom becses termékeivel megismerkednie, abban a társadalomban, abban a nemzetben mindig hiányozni fog a nemzeti szellemnek ama mértéke, mely okvetlenül megkivántatik arra, hogy a nemzeti szellem nemes bélyege rajta legyen azon a társadalmon vagy nemzetzen.

Azt mondják, nem élhetünk meg az idegen nemzetek szellemi termékei nélkül. Jó, fogadjuk el. Csakhogy az idegen nemzetek szellemi termékeiknek oly mértékben való importálása, hogy ennek következtében a mi nemzeti szellemünkben csorba essék, a magyar nemzeti szellem megtagadása nélkül nem eshetik meg. Mindennek megvan a határa! Főgondot a sajátunkra kell fordítanunk s azután jön minden egyéb.

Az öntudatos, a nem ide-amoda kapkodó haladás mindig csak nemzeti lehet. Az öntudatosság azt hozza magával, hogy a magunkét részesítsük főfigyelemben. Ezt különösen szeme előtt kell tartania a magyar középosztálynak, mert ez az igazi nemzettest, ez nyomja rá bélyegét az egész nemzetre. Ha a magyar középosztály elhanya-

Tárcza.

Sánta néni.

— Guy de Maupassant. —

Furesák ezek a régi emlékek! Minduntalan megátogatnak bennünket és nem bírunk előlük menekülni!

Ez az emlék olyan régi, hogy igazán nem tudom, mint maradhatott meg az elmében oly élénken és tartósan. Annyi szörnyű és sötét dolgot látam világéletemben, hogy megfoghatatlan, miért jelenik meg előttem nap nap után a Sánta néni képe, a minőnek réges-régen, tíz-tizenkét éves koromban láttam.

Sánta néni öreg varrónő volt, a ki minden kedden eljött hozzánk, hogy a fehérműt kijavítsa. — Szüleim olyan kastélynak esufolt régi, hegyes fűdelű házban laktak, mely négy-öt tanya között van. Oda látszott a falu tornya és az időtől megfeketedett téglájú templom. Sánta néni kedden reggel hat óra felé szokott bekopogtatni és tüstént munkához látott.

Magas, sovány, szakállas asszony volt, egész képét hihetetlen sűrű szakál fűdte. Az orra is csupa szőr volt, ajkán pedig akkora bajusz diszeskedett, hogy megirigyelhette volna egy gránátos is. Sántitott, de nem úgy, mint a felszegiek rendszeren szoktak, hanem mint egy vasmacskán ingó hajó. Mikor

nagy esontos teste az ép lábára nehézkedett, olyan volt, mintha egy óriás hullám emelné; aztán egyszerre lemélyedt, mintha örvénybe süllyedne, vagy elnyelné a föld.

Én imádtam Sánta nénit. Mihelyt fölkeltem, siettem a fehérműs szobába, hol az öreg már javában varrt, melegítő serpenyőt tartva a lábán. Mikor jöttem, reám kényszerítette a serpenyőt, nehogy náthát kapjak.

— Ez lehajtja a vért az ember fejéből, — szokta mondani.

És egyre mesélt nekem, míg hosszú bütykös ujjai között szaporán forgott a tű. A vénségtől már meggyengült a látása, hát pápaszemet viselt s a domboru üveg mögött a szeme roppant nagyvak, mélynek és duplának látszott.

Amennyire vissza bírok gondolni arra, amit nekem beszélt, megindítva gyermeki szívemet, igen derék jószívű asszony volt. Mindig elmondta, mi történik a faluban. Egy tehén elbitangolt az istállóból és csak másnap találták meg a szélmalomnál: a czigánykereket hányó vitorlákat bámulta. A templom tornyában tyuktojást leltek és senki se bírta kistűni, hogy miképen kerülhetett oda tyuk. A Jean Jean Pílas kutyája a falutól tíz mérföldre vette el egy esavargótól a gazdája lopott nadrágját: a tolvaj zápor után egy ajtóban száritotta. Sánta néni úgy tudta elmesélni ez együgyű történeteket, hogy reám, mint megannyi halihatalan dráma és rémes, titokzatos költemény hatottak s azok a költők agyá-

ban termett elmés mesék, melyeket anyám mondott nekem esténként, nem voltak oly szépek, hatalmasak és érdekesek, mint e paraszt asszony beszédei.

Egy kedden megint azzal töltöttem el az egész reggelt, hogy Sánta nénit hallgattam. Aztán mogoró voltam szedni egy szolgáló legénynyel az erdőn. Mikor hazatértem, megint föl akartam menni az öreghez. Mindenre úgy emlékszem mintha tegnap történt volna.

Mikor bonyitottam a fehérműs szobába, Sánta néni arczal a földön hevert a széke mellett. Egyik kezében még mindig a tűt tartotta, a másikban pedig egy ingemet. — Egyik kékharisnyás lába, bizonyosan a hosszabbik a szék alá nyúlt ki; pápaszeme a sorokban csillogott, ahova gurult volt.

Ordítva szaladtam ki. Mindenki oda csődült; és néhány percz múlva megtudtam, hogy Sánta néni meghalt.

Ki nem mondhatom, mily rettentő, égető, mély érzés szoritotta össze zsenge szívemet. Lábujjhegyen osontam le a szalonba és elbujva egy roppant nagy, régi szöllje mögé, térden álva sirtam. Soká maradtam ott, mert az este is ott ért.

Egyszerre lámpával jöttek oda. De engem nem láttak meg. Apám és anyám beszélt az orvossal, kinek hangját megismertem.

A doktor elmondta, hogy mi lehet a szerencsétlenség oka: egy szót sem értettem a beszédéből. Aztán leült. Egy pohárka likört meg piskótát hoztak neki.

golja saját nemzete irodalomtörténetét, saját nemzete irópalmi termékeit, lehet az minden egyéb, csak magyar nem.

Fájdalom, sok, elképzelhetetlenül sok magyar család van, hol magyar íróinkról csak homályos sejtelem honol, hol magyar lapok éveken át nem fordulnak meg, hanem bőven áldoznak az idegen irodalmaknak. Meg kell e visszás állapotot változtatnunk. Társadalmi mozgalmat kell indítanunk arra nézve, hogy a magyar irodalomtörténet ismerete terjedjen, azzal együtt terjedni fog a magyar irodalom termékeinek élvezete is, mely kettős hatás okvetlenül a magyar szellem erősödésére fog vezetni.

H S.

Napi hírek.

Eljegyzés. Zepeniag Péter, verseczi ügyvéd eljegyezte Mandukits Mária k. a., gör.-kel. szerb. leányiskola derék tanítónőjét. Gratulálunk!

Tanítóválasztás. A Neustadt Vilmos nyugdíjaztatása folytán üresedésbe jött községi elemi népiskolai tanítói állásra. 14 pályázó közül Stüber Antal eddigi helyettes tanítót választotta meg a községi iskolaszék. A rokonszenves, törekvő tanítóban kitűnő tanerőt nyert népiskolánk.

Kossuth Lajos nagy hazánkfia 90-ik születésnapját városunkban is megünnepelték. A főreáliskola tanárainak asztaltársasága a jönevű „Milleker“-féle szállodában bankett-et rendezett, melyen városunk intelligens polgárai közül is szép számmal vettek részt. Az első felköszöntőt a főreáliskola érdemekben megőszült igazgatója Buday József mondotta. Történelmi visszajelentésekben gazdag hosszabb beszédében lelkesen esztelte nagy hazánkfia működését és érdemeit. Szónokoltak még nagy tüzzel és lelkesedéssel: Takács Gy., főreálisk. tanár, Kuna Jenő. köz- és váltó-ügyvéd, Dr. Dajkovits István, ügyvéd, Greszler Gy., evang. lelkész stb. Az egybegyűlt jó dalos férfiak zeneszó mellett többször elénekelték a „Kossuth“-nótát és „Tavaszmúlt . . .“ kezdetű dalokat. Tavirati üdvözetet is küldtek Turinba. — A kitűnő ételek és italokért, valamint a pontos kiszolgálásért sok dicséretet nyert a szálloda tulajdonosa. A hazafias ünnepély a legszebb rendben folyt le.

A versecz-pancsovai vasút ügye zsák-utczába jutott. Péter Pál, pancsovai polgármester elnöke alatt a múlt hétfőn és kedden tartott ülésen, melyen Uerményi Bernát országgyűl. képviselőnk mint engedményes képviselőben Matus N. mérnök, s Verseczről Rittinger Ede jelent meg — elhatározták, hogy a Pancsova-Versecz-Petrovoszello-Kubini, Petrovoszello-Pancsova vasút építéshez nem csatlakozik, hanem közvetlen vonalat kíván Versecz és Pancsova közt, s ajánlani fogja a bizottság Pancsova

Folyton beszélt; és most olyanokat mondott, hogy nem felejttem el halálom órájáig! Szinte szóról-szóra tudtam leírni a szavait!

— Ah, a szegény asszony! — mondá. — Ő volt az első páciensem. Az nap törte ki a lábát, mikor ide érkeztem s a delizsánccról leszállva, még arra sem értem rá, hogy a kezemet megmossam, mert lélekszakadva jöttek és bítak hozzá.

Akkor tizenhét éves volt és szép, gyönyörű szép leány volt. Ki hitte volna róla mostanában. Történetét nem mondtam el soha; nem is tudta kivülem senki, csak még egy ember, aki elköltözött innen. Most, hogy meghalt, nem kell többé titkoloznom.

Az időtájt került a faluba egy segédtanító; szép huszáros természetű fia. A leányok bomlottak utána, de ő úgy tett, mintha nem is hederitene rájuk, mert szörnyen félt az iskolamestertől. Grabu bácsitól, aki ezúdar harapós ember volt.

Grabu bácsinál gyakran varrogatott a szép Hortense, akit szerencsétlensége után csak Sántának hívott az egész falu. A segédtanító szemet vetett a szép leánykára, akinek nagyon hízelgett, hogy az a meghódíthatatlan hódító észreveszi. Beleszeretett a fiuba és egy este, varrás után, légyottot adott neki az iskola padlásán.

Hortense csak színlelésképen távozott a mesteréktől, mert nem ment le a lépcsőn, hanem föl-mászott a padlásra és elbújt a széna közé, megvárni szerelmését. A legény is csakhamar ott volt, de alig szólt a leányhoz, kinyitott a padlás ajtaja és az iskolamester jelent meg a küszöbön;

törvényhatóságnak, hogy kérelmezze a magas kormányánál, miszerint a Versecz-Pancsovai vasút államköltségen építtessék ki. A pancsovaiak a fentebb jelzett irányokban vezetendő Temesi helyi érdekű vasúthoz teljességgel nem akarnak csatlakozni.

Uj főigazgató. A nagyváradi tankerület új főigazgatója, Nátalussy Kornél, 16-án tette le a hivatalos esküt a közoktatásügyi miniszteriumban. Az új főigazgató életéből a következő, a kitűnő tanférfiut igen előnyösen jellemző ismertető adatokat közli a „Dél. Közlöny“: Nátalussy Kornél, a nagyváradi tankerület főigazgatója született Zemplénmegyében Leleszen, 1841. november 17-ikén. Tizennyolcz éves korában a jászvári prémontrei kanonokrendbe lépett. 1862-től a kassai főgymnáziumban működött mint tanár tizenkét évig, majd a jászvári prépost titkárává lett, ezernyolczszázhetvenötben pedig a roznyói katolikus főgymnázium igazgatójává. — E tisztét tizenhárom éven keresztül viselte oly sikerrel, hogy nemcsak a városnak, hanem az egész vidéknek osztatlan rokonszenvét, szeretetét és nagyrabecsülését szerezte meg magának. Tudománya, finom műveltsége, nagy szónoki tehetsége, bámulatos emlékező tehetsége széles körben ismertté és kedveltté tették őt 1887-ben a kassai prémontroi főgymnázium igazgatója lett, s itt ünnepelte meg az 1890/1. tanév végén 30 éves tanári jubileumát, mely alkalommal rendtársai, volt tanítványai és egész Kassa városa a legszívesebb ovációkban részesítették. A múlt évben a felsőmagyarországi Muzem-egyesület igazgatójává választotta, mely állásban Schuster és Dessewffy püspökök voltak elődjei. Irodalmi téren sokat működött: paedagogiai és történelmi művei széles körben ismeretesek.

Magyar színészet. A Bárdy Lajos igazgatása alatt álló színtársulat 6 előadásra városunkba érkezett s tegnap szombatra „Az eleven ördög“ tüzte ki előadásra. Ma vasarnap „Náni“; — Hétfőn „Nap és hold“; — Kedden „Házasság tévedésből“; — Szerdán „Üdvöske“; — Csütörtökön: „Nebántsvirág“ kerülnek színre: A jelenleg itt működő társulat már 4-ik ez esztendőben, s mint megbízható forrásból értesülünk ez idén még 2 más társulat is terekszik városunkba. Magyar nyelvterjesztő egyesületünk e társulat számára is ad 30 ft. ára diakjegyet. — Mi részinktől a legmelegebben ohajtjuk, hogy a társulat rövid itt tartózkodása alatt részcsüljön a kellő pártfogásban.

Versecz város házi pénztárának 1893. évi költségőirányzatát már összeállította a számvéviség s kiosztotta a törv. hat. bizottság tagjai közt. Ezen előirányzatban, még a ft. szerepel korona helyett s főbb tételei: Bevétel I. Pénztári maradvány 25.902 ft. 27 kr. Ingatlanok jövedelme: 103.991 ft. 50 kr. (a múlt évben 123.315 ft.); — 1891-ben pedig 137.358 ft. 33 kr. volt; Javadalmak és jogokért 32.759 ft.; — Cselekvő tőkék 24.690 ft. 80 kr.; — Vegyesek 28.163 ft. 50 kr., összesen 242.507 ft. és 07 kr. Kiadások: Közigazgatás 10.112 ft.; Rendőri kiadások 12.072 ft.; Közegészségügyi kiadás 9016; ft. — Közoktatásügyi kiadások:

— Mit csinál itt maga, Sigisbert?

A segédtanító látta, hogy megcsipték és halálra ijedve, ostobán felelt:

— Egy kicsit heverészek itt a szénán, Grabu ur.

A padlás nagy, igen nagy volt és koromszűtséggel uralkodott benne. Sigisbert hátrafelé tuszolva a megremült leányt és ezt sugdosta neki:

— Menjén hátra és bujjék el. Fusson innen, rejtőzzék el, különben a kenyeremet veszítem.

A mester hallotta a sugdosást és megint megszólalt:

— Hát nem maga van itt?

— De igenis magam vagyok, Grabu ur.

— Akkor kivel beszélsz?

— Esküszöm, hogy nincs itt senki más Grabu ur!

— Azt majd meglátom — mondá az öreg, azzal kétszer fordította az ajtó kulcsát és lement gyertyát hozni.

Most a fiatal ember, a ki gyáva volt, mint az gyakran megesik, elvesztette a fejét és dühösen rimánkodott a leánynak:

— Bujjék el, hogy ne találja meg. — Egész életemre a kenyeremet veszítem. — Tönkre megy az egész pályám. És mindennek ön az oka Bujjék el.

A kulcs ismét csikorgott a zárban.

Hortense az utcára nyíló padlásablakhoz szaladt, hirtelen kinyitotta és halk, határozott hangon így szólt:

— Majd szedjen föl, ha a mester elment. Azzal leugrott.

79.284 ft. 40 kr. — Közművelődési 1150 ft.; — Jótékonyági 1860 ft.; Gazdasági 90.135 ft.; Vegyes 4440 ft.; Szenvedő tőke 30.933 ft. 77 kr.; Rendkívüli kiadások 13.353 ft. 25 kr., összesen 2.92.758 ft. 49 kr. (a múlt évben 2.75.296 ft. 56 kr.) A fentebbiek szerint 50.251 ft. 42 kr. hiány mutatkozik, mely (123.659 ft. 30 kr. egyenes állami adó után kivetendő — (41% — 50.700 ft. 41% pótdadóval tenne fedezendő. — Érdekes, ha Versecz és Temesvár költségvetését összehasonlítjuk Temesvárott az összes szükséglet 1.028.882 korona — (Verseczen: 585.516 korona és 98 fillér), arra fedezet 1.032.532 kor. (Verseczen a hiány 100.502 korona és 82 fillér) többlet 3850 kor. Versecz 158.558 koronát költ az iskolaügyre, Temesvár pedig 132.228 koronát. (Temesmegyében 1000 frtnál több adót 33 ember fizet. A legtöbb adót Zzelénszky Róbert gróf (Ujfalu) fizeti 14.604 ft. 47 krt. Az utánna következő legtöbb adót fizetők: Féger Ferencz. Merczyfalva 8833 ft. 68 kr., Ambrózy Gyula, báró, Remete 5007 ft. 83 kr., *Jeszenszky Béla, Temesvár 4543 ft. 18 kr., *Mészlay László, Vinga 4080 ft. 10 kr., Dessewffy Miklós, gróf, Bukovecz 3518 ft. 62 kr., Bissingen Nándor, gróf, Jám, 3270 ft. 21 kr., Jäger Péter, Detta 3140 ft. 18 kr., *Kralicz Béla, Budapest 2884 ft. 54 kr., Baich Milos, br., Budapest 2479 ft. 65 kr., Deutsch Sándor, Budapest 2323 ft. 70 kr., *Dr. Vargits Imre, Budapest 2161 ft. 78 kr., Gorove Janos, Budapest 2148 ft. 80 kr., *Dr. Gall József, Budapest 2099 ft. 82 kr. A *al jelöltek adója kétszeresen van számítva.

A verseczi lövészársulat a múlt vasarnap nagy ünnepélyességgel avatta fel új lövészkarát, Albach Janos fehértemplomi polgárt, ki körülbelül 15 fehértemplomi lövészszel jött Verseczre. A városkertben Seemayer Janos polgármester tiszteletbeli főlovászmester üdvözölte az ünnepeltet, melyre az meghatóan válaszolt. — Egész delutan nagyban folyt a díjlövészet, mely után a jutalmakat osztottak ki. Este sikerült táncmulatság zárta be a lövészek ünnepélyét.

Városi földek bérbeadása. Kevés oly város van most már széles Magyarországon, melynek földjeiből oly bevétele volna mint Versecznek. A múlt hétfőn tartott licitáczió is 1600 hold földet adott ki a város bérbé három évre. Az árenda évenként 20–26 ft. közt váltakozik. Ez idén csupán ezen licitáczióval 15.200 frrtal többet vett be a város, mint az előző bérbeadásánál.

A verseczi tornaegyesület f. hó 23-án az idény megkezdése alkalmából tartott választmányi ülésében az egyesület tagjai közö hangú határozattal felvetettek Amberger Arthur, Krucsay Karoly, Vrgovics Szilárd, Schifnoszka Manó és Petkó Zoltán urak. Az egyesületbe felvétetni szándékozik az alapszabályok értelmében írásban tudassák e szándékukat Czwach Gyula tanár, egyleti titkár ural. Az egyesület szokásos társas kirándulásait, illetőleg összejöveteleit f. hó 28-án szerdán kezdi meg, a midőn a Zoffmann-féle jépcinze vendéglőjében társas összejövetelt rendez; ezt követi néhány nap mulva tavgyaloglás Ulmara.

Grabu biesi nem talált a padláson senkit és igen esodálkozva ment le.

Sigisbert egy negyedóra mulva hozzám jött és elmondta az esetet. A leány ott maradt a fal tövében, nem bírt fölkelni, két emelet magasságából esett le. Hozzásiettem a segédtanítóval Szakadt az eső; magamhoz szállítottam a boldogtalant, kinek a jobb lába három helyen tört el. A esontok kiszakgatták a húst. A leány nem panaszkolt, csak azt hajotta magában esodálatos lemondással:

— Megbűnhődtem, megbűnhődtem!

A varróleány rokonainak azt mondtam, hogy a szegény teremtet egy sebesen hajó kocsis gazolta el szekerevel az ajtóim előtt. Elhitték a mesét és a esendőrség teljes egy hónapig hiába kereste a szerencsétlenség okozóját.

Én azt mondom, hogy e nő hősnő volt, azok fájából, a kik a történelem legmagasztosabb tetteit hajják végre.

Ez volt egyetlen szerelme. Szűzen halt meg. Vértanu, nagy lélek, főséges önfeláldozó. És ha nem esodálnám őt emyire, nem is mondtam volna el e történetet, melyet mind mostang elhallgatam, tudhatják miért.

Az orvos elhallgatott. Anyám sirt. Anyám néhány szót szólt, a mit én nem értettem, azzal kimentek.

Én pedig csak zokogva térdeltem zsölyém mögött, nemsokára halottam, hogy nehéz léptek esetlenek-boltnak a lépcsőn.

Sánta néni testét vitték el.

A verseczi iparosok dalárdája ma vasárnap este ugynevezett „Kommers“-t rendez a „szőlővenyigéhez“ címzett vendéglőben, melyen mint a kiadott jelentés — mondja — mindenki részt vehet. Belépti díj 20 kr.

Művirágkészítési tanfolyam. Szirma y n é, Mészáros Jusztin ur n ő a mult napokban városunkba érkezett. Számtalan serdülő virágszála, a verseczi hölgykoszorúnak, számtalan ügyes menyecske fog örülni e hírnek, mert nevezett művésznő nevét, mindenhol, hol eddig megfordult nagy lelkesedéssel és szeretettel emlegetik. A magyarországi művirág készítésnek ő az egyedüli lelkes úttörője, ki egy évtized leforgása alatt bejárta hazánk nevezetesebb városait, mindenütt élénk érdeklődést keltve, diadal aratva működésével. Budapest, Arad, Kolozsvár, Szatmár, Nagyvárad, Hm.-Vásárhely, M.-Sziget, Munkács, N.-Kálló, Temesvár, Nagy-Kikinda városainak hölgyvilága, főúri családjai, nőnevelői, zárdái tesznek tanubizonyítást arról, hogy a művirágkészítés meghonosításáért senki sem fáradozott annyit, mint ő. — Művészetéről néhai Baross miniszterünk nagy elismeréssel nyilatkozott, O Felsőge pedig nagybecsű ajándékkal tüntette ki. — Szirma y ur n ő verseczi körözüvénye a következő: „Van szerencsém szives tudomására hozni, miszerint átutazásom alkalmával a helybeli művelt hölgyközönség részére, a fényűzési művirágok házilag készítésének elsajátíthatása céljából, rövid időre tanfolyamot nyitok. Hazánk legnagyobb városában, hol eddig hasonló tanfolyamokat nyitottam, kivétel nélkül lelkesedéssel karolták fel a hölgyek e szép és hasznos házi-műpart, annyira, hogy ma már azok, kik vezetésem alatt e kézimunkát elsajátították, sajátkezűleg közbámulatra állítják elő kalapdiszeiket, bálruha-diszeiket, szobadiszeiket, ünnepi és alkalmi ajándékaikat, s minden oly tárgyakat, melyeket művirágból előállítani lehet. A művirág készítésnek hazánkban meghonosítását életcélommul tűzvé ki, eddigi huzamos működésem kedvező eredménye által épen úgy a közigazgatási, mint tanügyi hatóságok elismeréseit, s állandó pártolást nyertem meg. Tanórak: hétfő, szerda, péntek a Mayering-féle tanintézetben; Kedd, csütörtök, szombat a zárdában, valamint külön órákban lakasomon az uri utca 939. sz. özv. Lengauer Mária hazában. Előadásaimat már f. hó 27-én megkezdtem, ahol is bármely létező virágfaj csalódásig hű utánzatot selyem, bársony, atlasz, szövet s bármily anyagból, festés és satiozással együtt, egy fajt rövid 1, 1 1/2 esetleg 2 óra alatt, szabadkézzel, minden gépezet segélye nélkül, vezetésem alatt elsajátíthatni. Egy tanfolyam (12 óra) tandíja a közös osztályzatban 3 frt. Egy tanfolyam (12 óra) tandíja a privat osztályzatban 6 frt. Beiratkozokat szivesen látok lakasomon d. e. 9—12 óraig, d. u. 3—6 óraig, valamint jelentkezések a Mayering-féle tanintézetben és a zárdában készséggel elfogadtnak. Tisztelettel Szirma y n é, művirág tanárnő. — A legmelegebben ajánljuk még egyszer nevezett művésznőt a t. cz. hölgyközönség nagybecsű figyelmébe.

A vall. és községtanácsügyi m. k. miniszterium a fehértemplomi m. kir. állami főgymnáziumhoz parallel első osztályt engedélyezett. Az új tanár már legközelebb ki fog nevezetni, s így a parhuzamos tanfolyam megnyitható lesz talán már a jövő héten. — Figyelmeztetjük tehát az elutasított szülőket, hogy gyermekeiket, míg a parhuzamos osztályokra megszabott létszám ismét be nem telik, elhelyezhetik a fehértemplomi állami főgymnázium I-ső osztályában.

Károlyfalváról írják lapunknak, hogy Kossuth Lajos születésnapját ott is nagy lelkesedéssel ünnepelték meg. A banketten az intelligencia teljes számmal jelent meg. Részt vettek benne Dr. Kéler, járásbíró. Gerle, albiró, Dr. Elter Győző, járásorvos stb. O Felsőge a királyra s Kossuth Lajosra Köller s. lelkész és Léva y Imre, telekkönyvvezető mondottak gyűjtő hatású tosztokat. Közben a dalárda énekelte hazafias dalokat.

Magyar kultur-egylet N.-Kikindán. Néhány befolyásos magyar úri egyén kulturegylet létesítésen fáradozik. Az egylet célja lenne a magyar érdekeknek minden térer való megvédése, fejlesztése. A napokban megbeszélésre fogják összehívni a magyar érzelmi polgárokat.

A bor adója. A szőlőbirtokosokat közelről érdeklő új törvény az italmérsi jövedékről immár szentesítve lévén, a vonatkozó életbeléptetési utasítást a pénzügyminiszter kiadta. Eszerint a szőlőgazda, ki kiméréssel nem foglalkozik, nem fog sajáttermésű s házi szukségletre szánt bora után italadó czimén többet fizetni, mint eddig. Boritaladó fejében a kiméréssel foglalkozó gazdák tehát jövőre is az eddigi fogyasztási adónak megfelelő összeget, vagyis bor után I. oszt. községekben 3 frt. 35 krt; II. oszt. községekben 2 frt. 69 krt; III. oszt. községekben 1 frt. 35 krt; bormust és szőlőcsefze után pedig 2 frt. 52 krt; 2 frt. 1 krt és 1 frt. 1 krt az osztály szerint.

A torontali tűzoltó-szövetség nagybecsereki ünnepélyességeinek sorrendje a következő: 1. Az érkező vonatnal levő rendezők által a vendégek fogadtatása és elszállásolása. 2. 1892. évi szeptember hó 30-án este ismerkedési estély a „Rózsa“ szállodában; mérsékelt áru étlap és pontos szolgálatról gondoskodva. 3. Október hó 1-én reggel pontban fél 9 órakor összejövetel az őrtanyában. 4. 9 órakor isteni tisztelet a róm. kath. templomban. 5. Érem-kiosztás. 6. 10 órakor közgyűlés. 7. Közgyűlés befejezte után sorakozás a városház előtt a megválasztott elnök előtt diszelléptetés. 8. Délután 1 órakor diszebed a kaszinó helyiségeiben, 1 forint 50 kr. terítéke. 9. Fél 4 órakor diszgyakorlat. 10. Este 9 órakor táncestély a városi színházban. A közgyűlés idejére egy rendezői iroda lesz a lakatanyan berendezve, mely éjjel-nappal a vendégek rendelkezésére nyitva áll, ott minden panasz és kívánságnak készséggel lesz elég téve. Közgyűlés napirendje: 1. Elnöki megnyitó. 2. A megjelnt testületek igazolása. 3. A végleges megalakulás kimondása. 4. Az alapszabályok tárgyalása. 5. Az ideiglenes tisztikar megválasztása. 6. Folyó ügyek, indítványok. A mennyiben időközben a megye területén új tűzoltó-egylet létesült volna, sziveskedjék a szükséges nyomtatványokért a nagybecsereki tűzoltó-egylethez fordulni.

„Kossuth-émlék“ czimvel Clair Vilmos hírlapíró emlékkönyvet adott ki, mely 18 képpel illusztrálva, behatóan ismerteti Kossuth életét és szereplését a szabadságharcban. Az emlékkönyv tartalma a következő: 1. Kossuth Lajos élete (4 képpel). 2. Kossuth Lajos a szabadságharcban (4 képpel). 3. Kossuth otthona (2 képpel). 4. Kossuth családja (5 képpel). 5. Kossuth és az angol diplomácia (2 képpel). 6. Kossuth nótája. 7. Adomák Kossuth Lajos életéből. 8. Kossuth a nép ajakán. 9. Kossuth gyermekei a fogságban. 10. Kossuth kezeirása. Ezenkívül hazafias költemények lesznek a könyvben: Inczédi Lászlótl, Virág J. Bélától, Szabolcska Mihálytól, Rudnyánszky Gyulától, Kulesár Ernőtől és Pósa Lajostól. A képek sorozata a következő: Kossuth Lajos legújabb arcképe, Kossuth irasztala előtt, Kossuth szülőháza, Kossuth anyja, Ihsz Dániel ezredes, Kossuth arcképe 1848-ból, Kossuth fegyvere szólítja a népet, Kossuth kormányzóvá választatik, Kossuth diadalútja Pesten, Kossuth Lajos kézírásának fényképmás data, Kossuth dolgozó szobája, Kossuth Lajos Tódor, Kossuth Vilma, a szabadságharc katonai jelvényei és érdemkeresztjei, Kossuth fogadtatása Angliában, Kossuth bucsuzása az angoloktól. Az emlékkönyv igen díszes kiállításban, gyönyörű czimképpel jelent meg, mely Heisler J. budapesti könyvnyomdájában készült. Az emlékkönyv háromféle kiadásban kapható: 1 firtos, 50 kros és 30 kros népies kiadásban s mint Kossuthünnepi emlék, kiválóan ajánlható. Megrendelhető Clair Vilmos hírlapíró czimén, Budapest, állói ut 22. sz. alatt.

Az év utolsó negyede előtt állunk a politikai és társadalmi élet új erővel lököt; halmozódnak az események, élénkülnek a lapok, melyek nagy ünnepi mellékletekkel kedveskednek olvasóiknak. Nyilvánvaló tehát, hogy most czél szerű még azoknak is lapot rendelni, akik az év többi részében azt nem szokták tenni, mert olvasnak ott és azt, hol és mit — uton, fűrdőben — elbátálnak. Czél szerű annál inkább, mert a rendes előfizetők több oly kedvezményben is részesülnek, amit más újságolvasó el nem érhet. A 1 ez különösen a „Pesti Hírlap“-ról, mely rendkívüli kedvezményben részesült a rendes előfizetőit. Teljes nagy képes naptárt küld egészen ingyen — bérmentve, minden ráfizetés nélkül — minden előfizetőjének, még a hónapos előfizetőket sem véve ki. Oly naptárt, mely tartalmánál, bőségénél, képei sokaságánál és hasznos közleményei nagy számánál fogva igazán vetélytárs nélkül áll ma a naptár-irodalom terén. A legelső és legkedveltebb tárczauróktól hoz e naptár rajzokat, elbeszéléseket, köztük Jókaitól, Mikszáthtól, (amivel ugyan-csak nem dicsekedhetik még egy naptár) s a legérdekesebb képekkel tele 30—40 oldalú Magának a „Pesti Hírlap“-nak dícserejére nincs mit mondanunk; elég tudni, hogy a legváltozatosabb és mulattatóbb újságnak van elismerve. Jókai Móról rendkívüli érdekes történelmi regény közlését kezdte meg legközelebb „A két Trenk“ czim alatt. Az október elején belépő új előfizetők a kétkötetes regénynek addig megjelnt részét külön lenyomatban kapják meg. Előfizetni minden naptól kezdve lehet (egy hóra 1 frt. 20 kral, két hóra 2 frt. 40 kral, negyedévre 3 frt. 50 kral). Természetesen a most belépő új előfizetők is megkapják karácsonyra a „Pesti Hírlap“ naptárát.

A szerkesztőség éjjel. A hatalmas körutak, melyek körülveszik Budapest belparti részét, kiépültek immár csaknem egészen. A pompás, díszes paloták előtt úgy látszik, hogy zajong az élet, mintha nem is tegnaptól mára épült új városrészek középette volna. Csak az éjjelek nem oly zajosak, fényesek még, mint a belső városrészekben. Az összes körutak éjjeli életének központja most a „Magyar Hírlap“ József-körúti palotája (47. szám), a hol a legnagyobb politikai napilapunk szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája egyesítve van. A tizenesen kivülígított helyiségekben és a helyiségek előtt folytonos a sürgős-forgás. A lapnak harmezhat belső dolgozótársa van, a kik jönnek-mennek. A kiadóhivatal és expedició legalább hatvan embert foglalkoztat, a kiknek egy része éjjeli szolgálatot is teljesít. A nyomdában, a rotációs gépeknél — a mely fölívágya szőrija ki magából a kész lapot — körülbelül ötvenen munkálnak. És e másfélszáz emberen kívül a külső dolgozótársak, a hírt hozók, a táviró-hivatal szolgái, az expressz-póstások járnak-kelnek folytonosan. Órási gépezet ez, melynek látható része állandó érdekessége a körutnak. Magának a gépezetnek munkája meglátható a „Magyar Hírlap“-on, mely Horváth Gyula főszerkesztő és Fenyő Sándor felelős szerkesztő vezérlete alatt a legjobb magyar írókat és újságírókat gyűjtötte táborába. Nem is csudálatos ilyen módon, hogy ez a

legjobb magyar napilap ma. Pompás segédszámokkal dolgozik a „Magyar Hírlap“ és csak az a bámulatra méltó, hogyan lehet olyan olcsó előfizetési ára három hónapra: 3 frt. 50 kr., egy hónapra 1 frt. 20 kr. Érthetetlen, hogyan adhat azért az összegért oly terjedelmes lapot, miképpen láthatja el még előfizetőinek gyermekeit is olvasni valóval, hetenkint megjelenő képes gyermeklapjával, a „Kis Világ“-al. Aztán a „Magyar Hírlap“ karácsonyi ajándékai, melyeket épp úgy mint tavaly, az idén is ingyen kapnak az októberben belépő előfizetők. Ezek a mellékletek az idén még fényesebbek lesznek mint tavaly, illusztrált albumok úgy a nagyok, mint a kicsinyek számára. Ezenkívül még valami más meglepetés is készül a „Magyar Hírlap“ olvasói számára. Erről azonban egyelőre nem lehet szólni. Pedig már javában készül. Mi lesz, meg fogják tudni röviden mindazok, a kiket érdekel.

Vasúti menetrend. Fehértemplomról: érkezik: 5.30 reggel, 1.03 délben és 6.11 este, Temesvár felé indul 5.36 reggel, 1.07 délben-6.35 este. Temesvárról érkezik: 7.23 reggel, 2.08 délben és 10.02 este. Fehértemplom felé indul: 7.31 reggel, 2.12 délben, 10.08 este. Nagybecskerekéről érkezik: 11.59 délben, 9.37 este. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.20 délután. Jászénováról Oraviczára indul: 8.15 reggel, 3 délután, 10.45 este. Oraviczáról Jászénova felé indul: 3 éjjel 10.40 délelőtt, 3.35 délután. Temesvárról Arad felé indul: 8 reggel, 1.11 délben. 5.18 délután. Vojtekről Német-Bogsnán felé indul 7 reggel, 9.15 este.

Szerkesztői levelezés.

K—ly P—l, főgymnas. igazgató Fehértemplom. Köszönet a szives értesítéért.

P—r J—n, Budapest. Atólvastuk. Nem közölhető! Pár évig még szorgalmasan kell tanulni, akkor talán jobban fog menni a dolog.

A legújabb és legolcsóbb

politikai és közgazdasági napilap a

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvessy Ferenoz, orsz. képviselő.

Előfizetési árak:

1 hóra 1 frt., 1/4 évre 3 frt., 1/2 évre 6 frt., 1 évre 12 frt.

Egy szám ára 3 kr., vidéken 4 kr.

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala egész éves és fél éves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság“

valamennyi sorsjegyre,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltóbanknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 huzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tehát összesen

7 millió nyereségre játszanak.

A „Magyar Ujság“ rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg és a rendszer gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárcza és ismeretterjesztő cikket és

két kitűnő regényt közöl,

melyek közül a 1/4 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2 éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitűnő regények külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„Magyar Ujság“

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, granátos-utca 1. sz.

6823 sz. — tkv. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Bosnyácsky Sándornak Paszku Jón elleni 88 frt. és jár. bíránti végrehajtási ügyében Buzán György árverési vevő 9843 91 sz. a megállapított feltételeknek eleget nem tevén, Morláu Koszta érdekelte fél kérelme folytán nevezett késedelmes vevő ellen, ennek veszélyére és költségére 1851. 60. t. cz. 185. § a értelmében az újabb árverést elrendelte. Ennek folytán a verseczi kir. jbiróság területén lévő Germán községben fekvő, a germán 164. sz. tjkvben felvett (176—177.) hrsz. 98. öszsz. sz. ház és házhely 444 frt. kiküldött árban 1892. évi október hó 25-ik napjának d. e. 9 órakor Germán községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

Ha a megállapított kiküldött árban felül ígértet senki sem tenne, az árverésre kitértött bírtok szükség esetén a kiküldött árban alul is el fog adatni.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kiküldött árának 10% -át vagyis 44 forint 40 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-dékképez értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismer-vényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság tkvi irattárban s Germán község elöljáróságánál megtekinthetők.

Verseczen, a kir. jbróság mint tkvi hatóságánál 1892. évi szeptember hó 7-én.

Kérészy, kir. aljbíró.

Minták
minden tájék felé bérmentve.

Elismert legjobb modern
ruhászövetek

valódi, tartós, olesó, téli kabátok, felöltők, menschi-
koffok, mindenféle női felöltőknek kitűnő szövetet küld
gyári áron méterenként egyesek és szabóknak

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúárú gyár és raktár

Schwarz Móricz
Zwittau Brünn mellett.

Egyenruhászövetek, vizállhatlan szövetek, vadászruhák,
Peruvian, Doshing szalonruhák, Billard-, Livré- és
nőiszövetek, Himalaya-kendők és plaidok.

3-10 mtr. ruhaszövet, teljes öltözet	frt. 3-50-tól	frt. 24.-
2- mtr. télikabátszövet komplett	" 4 50-tól	" 20.-
2- mtr. téli kabátnak	" 4.-	" 15.-
2- mtr. Überziherszövet, kompl.	" 5.-	" 20.-
felső ruha	" 3-50	" 9.-
2-80 mtr. Menschikoffszövet	" 7-50	" 25.-
1-80 mtr. egy teljes lodenkabátnak	" 2 25	" 11.-
3-25 mtr. egy fekete szalonruhára		
való		
1-17 mtr. egy nadrágnak		
Nagy kendők 10-4 2 frttól a legfinomabb Himalaya-		
kendőkig.		

Még a legolesőbb szövet sem veszíti színét és tartós.

Mintakönyvek
szabóknak kölcsönképen és
bérmentve.

K. úd utánvét v. a pénz előlege
böküldése mellett.

Mag nem felelő árúknál vissza-
föttl a vásárlási árt.

Az őszi idényre!

Van szerencsém tisztelettel érte-
síteni a t. cz. közönséget, hogy a leg-
ujabb és legdivatosabb mindenféle őszi
kelmék kereskedésemben már meg-
érkeztek.

Tisztelettel

Frisch Hugó
Versecz, főtér.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legujabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bali meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétatár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle ház-
ban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, re-
gényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb áron.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“
szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában
is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.